

”נקודה טובה” – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון 31 - שנת תשפ”ב גיליון “אמור” - ו’ אייר תשפ”ב, 7 למאי 2022)

לע”נ אמור”ר ר’ יוסף - חיים ב”ר יעקב רוט ז”ל

ב”ה

”נקודה טובה” לפרשת “אמור” - מי בכלל צריך מדינה?! - ליום עצמאותנו

האם למדינה יש ערך ותפקיד מעבר למתן שירותים לאזרחיה?!

המדינה היא לכאורה גוף שלטוני “חילוני”. אז איך היא בכלל משתלבת בתפיסת העולם הדתית שלנו?!

עם צאתו של עם ישראל ממצרים, הוביל אותנו הקב”ה אל הארץ המובטחת - ארץ ישראל והקים לנו את מלכות דוד ושלמה וממשיכי דרכם. ככתוב: **”וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְלֶכֶת (מדינה...) כְּהַנִּים (כהנים במשמעות של מנהיגים, משפיעים ו”מובילי דעת קהל” בעולם) וְגוֹי (עם) קְדוֹשׁ...”** (שמות יט, ו).

זהו חזון ויעוד אלוקי הרואה במדינת ישראל מדינה המתקיימת בהתאם לאידאלים האלוקיים של צדק, חסד, אמת ויושר (ועוד...) ומהווה בכך דוגמה ומופת לעולם כולו, בבחינת **”אור לגויים”**.

בשולי הדברים נעיר, כי אכן זכויות האדם והעובד, המאבק בעבדות, יום המנוחה, רעיון הקהילה, דיני שומרים וכן אידאלים רבים הקיימים כיום בעולם המערבי, יסודם ומקורם בתורת ישראל (ראה את מאמרנו משבוע שעבר).

לאחר כאלפיים שנות גלות, החלה ההתעוררות של הציונות המדינית. ציונות שדגלה בחלקה בהתרחקות מן העולם “הישן” האמוני והתורני ומרדה בו **ורצתה לבנות כאן “עולם חדש”** המבוסס על תרבות יהודית מתחדשת ולא על הדת.

האם יש מקום לשותפות פעילה של יהודים שומרי תורה ומצוות בתנועה שכזאת, נשאלה אז השאלה.

תשובה לשאלה זו נתן **הרב צחק יעקב ריינס** מגדולי יהדות ליטא (נפטר 1915) שראה בתנועת התחיה הציונית את ה”מנוע” לשיבת עם ישראל לארצו, להקמת בית לעם היהודי ולקיום מצוות ישוב ארץ ישראל. ולכן, בשנת 1902 הוא הקים את תנועת “המזרחי”, שנועדה “להאציל מרוח היהדות הנאמנה על הציונות בכללה, ולחזק ולהרחיב את רגש הדת בתוך הציונות” (דוד שמש, בספרו על הרב).

וכך, במהלך משולב של שותפות רעיונית עקרונית ציונית מחד ופעילות יהודית תורנית בתוך התנועה הציונית, מאידך, הקים בעצם הרב ריינס את זרם הציונות הדתית המוכר לנו כיום. הרב ריינס ניסה להפיץ את תפיסת העולם שלו בקרב גדולי התורה החרדים, אך לא הצליח בכך.

אחד מאלה שהתנגדו למהלך הזה היה האדמו”ר מגור בעל ה”שפת אמת”, שהתנגדותו כנראה נבעה מכך שראשיה ומנהיגיה של התנועה הציונית, לא שמרו תורה ומצוות.

אולם ברמה העקרונית, **יתכן** שהאדמו”ר כן תמך לא רק ב”ציפיה” תיאורטית לישועה, אלא גם בעשייה בפועל. ועל כך יעידו דבריו הבאים.

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

בספרו ה"שפת אמת" הוא מסביר, כי מתוך "אורו" של כל אחד מן ה"רגלים" (פסח, שבועות וסוכות) "נולד" חג מדרבנן, השואב ממנו את כוחו.

חג החנוכה (שהוא מדרבנן) עוסק ביציאה מן הבית בההארה ובפרסום הנס ברשות הרבים והוא שואב את כוחו מחג הסוכות, שעיקרו יציאה מן הבית אל הסוכה.

סיומה של מגילת אסתר מעיד כי לאחר כל הניסים, "קִיְמוּ וְקָבְלוּ הַיְהוּדִים עֲלֵיהֶם... את דברי התורה ואת תקנות חז"ל (אסתר פרק ט, כז), (שבועות לט, ע"א). וכך מתכתב חג הפורים (שגם הוא מדרבנן) עם חג השבועות – חג מתן תורה.

ואילו לגבי חג הפסח, אומר הרב, כי בחג זה למדנו חירות מהי, ומכוחה "למדו בני ישראל איך לעשות אחר כך (גאולה וחירות) בפני עצמם" (חנוכה תרמ"א).

אפשר לומר שאולי יום העצמאות הוא אותו החג השלישי "מדרבנן", השואב את כוחו ואור חירותו, מחג הפסח (אלחנן ניר, היום אתם יוצאים).

וכעת, כמה מילים על הנס המופלא של הקמת המדינה.

לאחר תקופת ה"חושך" של נוראות השואה, הופיע הקב"ה – ה"דוד" (בשפתו של "שיר השירים") והתחיל לדפוק בפתח אוהלה של ה"רעיה" הסחופה והדווייה. בזכות ההכאות והדפיקות בפתח הרעיה עטופת האבל, נולדה מדינת ישראל.

כך פותח הגרי"ד סולובייצ'יק ומתאר כיצד נשמעו "דפיקותיו" של הקב"ה "שר ההיסטוריה", ובאו לידי ביטוי בעולם המעשה. האו"ם הכריז (אולי כנגד כל הסיכויים), על הכרזת מדינת ישראל. זה"ל הקטן והצעיר ניצח את האויב, לאחר קרבות קשים ושערי הארץ נפתחו לבואם של העולים. העולם למד לדעת שדם יהודי אינו הפקר והנוער היהודי המתבולל והנבוך, מצא לו מדינה ו"דמות" להזדהות איתה (על פי "קול דודי דופק").

ההבטחה האלוקית: "אִם יִהְיֶה נִדְמָךְ בְּקֶצֶה הַשָּׁמַיִם מִשֶּׁם יִקְבְּצֶךָ ה' אֱלֹהֶיךָ וּמִשֶּׁם יִקְחֶךָ" (דברים ל, ד), התקיימה במלואה ונדחי ישראל התקבצו ארצה מכל הגלויות "על כנפי נשרים" ומטוסים.

זאת ועוד, ארץ ישראל השוממה, החלה לתת את פירותיה וטובה לבניה "כי קָרְבוּ לְבֹא" (יחזקאל לו, ח).

עם ישראל שהיה במשך כ- 2,000 שנות גלות כעצמות מתות ויבשות המפוזרות על פני השדה, קם לתחיה ועמד על רגליו וזכה לתחיה פיזית רוחנית ולאומית (עפ"י יחזקאל לז).

במהלך שבעים שנות המדינה הראשונות, בעמדו בפנינו אתגרים חלוציים רבים. יישוב הארץ והפרחת השממה, קליטת עליה, בעיות ביטחון, חקלאות וכלכלה ועוד ועוד.

כיום, ארץ ישראל שלנו ברוך ה' חיה וקיימת, חזקה ו"בועטת" ומרכז הכובד של האתגרים העכשוויים שלנו, עבר לתחומי החברה והחינוך. ובראשם, בעיית השסעים בין המגזרים השונים והרבים בחברה הישראלית.

שסעים רבים שמקורם לא רק בתפיסות עולם שונות, אלא גם בקיטוב, בחוסר היכרות, בחוסר הידברות, בחוסר כבוד הדדי, בבורות, בשיסוי ובביזוי. הן בקרב האזרחים ובפרט בקרב הפוליטיקאים...

"נקודה טובה" - מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

אין לנו ארץ אחרת ולא מדינה אחרת. מחבורה ניתן לצאת וקהילה אפשר לעזוב. אבל עם ומדינה הם חלק מה-DNA האישי והלאומי שלנו ומכאן אי אפשר "לצאת", גם כאשר המדינה לא עומדת בציפיות הדתיות וההלכתיות שלנו...

אז מה עושים!?

ממשיכים בדרכו של הרב ריינס. פועלים למען האחדות והשותפות, בכל מקום. בקהילה, באזרחות, בצבא ובעבודה.

ובמקביל, מנסים להשפיע על הדרך ועל ה"כיוון", "מבפנים", מתוך השותפות.

נחתום בשירה של הסופרת, המשוררת והמלחינה דִּתְנָה בן דור (מילים ולחן):

אָרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁלִי יָפָה וְגַם פּוֹרַחַת

מִי בָּנָה וּמִי נָטַע?

כָּלֵנוּ בִּיחַד!

אֲנִי בְּנִיתִי גֶשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל -

אֲזִישׁ לָנוּ אֶרֶץ,

וְיֵשׁ לָנוּ בַּיִת,

וְיֵשׁ לָנוּ עֵץ,

וְיֵשׁ לָנוּ כְּבִישׁ,

וְיֵשׁ לָנוּ גֶשֶׁר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

כדי שנצליח בבניה של הגֶשֶׁר בין חלקי העם, אנחנו צריכים לעשות את זה - כָּלֵנוּ בִּיחַד!

ובל נשכח את חללי צה"ל שמסרו את נפשם למען מימושו וקיומו של הנס והחלום.

"ונזכור את כולם... (חיים גורי - שיר הרעות).

הפרכת סבת fe ויום צמאות nne

מה רוט

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חבריך.**